

Začala som sa na každého z diaľky usmievať

ZUZANA MAURÉRY

Smeje sa dokonalým zvonivým smiechom. Spieva, tancuje, hrá – ani si neuvedomuje ako. Pre film či seriál by sa dala aj ostriať či prefarbiť, ale málokto to od nej chce. ZUZANA MAURÉRY patrí medzi najvšestrannejšie talenty našej divadelnej aj filmovej scény.

Vlani sa na Slovensku nakrútilo rekordne veľa filmov. Aj vás sa táto nová vlna dotkla.

Naozaj iba dotkla. Filmom *Ďakujem, dobre*. Je to hlboký, dojímavý a zároveň veľmi vtipný film. Rada som v ňom hrala. V septembri bude zase premiéra koprodukčného filmu *Collette*, ktorý sa robil v angličtine a potom sa predabovával, s čím som sa stretla prvýkrát. Ide o drámu z koncentračného tábora podľa Arnošta Lustiga.

Pripravovali ste sa pôvodne aj na film *Môj pes Killer*, však?

Áno, ale Mira Fornayová sa nakoniec rozhodla pre nehercov. Režiséri chcú byť autentickí, tak neradi používajú hercov. Je to pre nás dosť zúfalé, že sú pre nich atraktívnejší amatéri. Ale rešpektujem to.

Možno vo všeobecnosti cítiť akési presýtenie hercami, na čom sa zrejme podpísali aj početné seriály.

Určite aj tie. Ale herectvo je pre nás práca, nie príležitostný exhibicionizmus. Umením sa neužívime. Je na škodu, že televízie medzi sebou bojujú iba tými istými zbraňami, ešte aj tými istými overenými

tvármi. Nerozumiem, prečo sa nesnažia naopak zaplniť diery trhu, ako to paradoxne nedávno urobila *Šeherezáda*. Navyše šetria aj na umeleckých maskéroch, máme len takzvaných vizážistov, a potom všetci naozaj všade vyzeráme rovnako. Len si spomeňte, v koľkých podobách ste videli Meryl Streepovú.

Čo práve teraz nakrúcate?

Romantický rodinný seriál *Klan* podľa chorvátskej predlohy. Aj telenovela, ak sa robí tak, že každý má šancu urobiť si dobre svoju prácu, je plnohodnotný žáner. Lenže my nemáme na nič čas. Poviem príklad. Hráme s Jurom Rašlom v zásade chudobnú rodinu, ale keďže sa kulisy robili skôr,

ako sa vedelo, o čo pôjde, žijeme vo veľmi dobre zariadenom byte. Neviem, či nám niekto uverí.

Telenovely teraz zaplavujú hlavné vysielacie časy. Ako sa nám podarilo takto si znížiť latku?

Už je asi trápne argumentovať peniazmi. Moja mama napríklad číta len životopisy a literatúru faktu, ale na *Šeherezádu* a *Súdnú sieň* nedá dopustiť.

Raz mi povedala, vieš, Zuzi, tam hneď neskončia v posteli, správajú sa k sebe úctivo a v rodinách tam platia určité pravidlá. Nebudem jej oponovať, že sú to súčasné rozprávky, ale niečo na tom bude. V komerčných televíziách je trend ohurovať dynamikou, agresivitou, drzosťou. Evidentne národ ešte nie je sýty, keď to hltá. Nakoniec, na to tu máme verejnoprávnu televíziu, aby pozdvihla masy. Tak čakajme. Alebo to vypnime.

Ako si spomínate na svoju skúsenosť v seriáli *Odsúdené*?

Ešte aj teraz mám na to v Česku dobré ohlasy. Dnes taký seriál v televíziách nemáme.

Vy sama sledujete seriály, či nie?

Keď sa nejaký nový začína, pozriem si prvý diel, aby som vedela, čo sa deje. Ale televíziu veľmi nepozieram. Niektorí zrelaxujú pri *Paneláku*, ja pri tenisových prenosoch a rekonštrukciách domov. Seriálu *Panelák* som však vďačná za jeho vtip, myslím si, že aj preto tak dlho vydržal na obrazovke. Je to pre mňa vlastne veľmi príjemná práca. Nakrúcanie seriálu sa nedá porovnať napríklad s náročnosťou muzikálu, v ktorom stojíte pred päťdesiatčlenným orchestrom, ktorý vám určuje tempo prejavu a máte jediný pokus, a často aj v cudzom jazyku.

Stará škola

Je dievča z dobrej rodiny. Rodičia ju nútili hovoriť ešte ruky bozkávam, azda preto sa hnevá, keď ľudia nezdravia a nedodržiavajú žiadne pravidlá.

Foto: PETRA BOŠANSKÁ

V akom filme by ste rada hrali, keby ste si mohli vybrať?

Napríklad v britskom filme *Ďalší rok*. Nie je ani o chorobách, ani o nevere, ani o peniazoch a nie je to ani sci-fi. Je o obyčajných priemerných ľuďoch. A je nádherný. Lenže ľudia akoby sa nechceli pozerat' na to, čím žijú. Slovenské filmy majú spravidla veľmi nízku návštevnosť. Slovenský divák si pozrie jeden zlý a na najbližších desať rokov ho na slovenský film už nikto nedostane. Keď som sa pýtala kolegov v divadle, či pôjdu na *Ďakujem, dobre*, reakcia bola veľmi rozpačitá.

Stále sa musíme vracat' k tomu, čo bolo kedysi úspešné?

Aj medzi seriálmi nakoniec vyhrávajú krásne umelé príbehy.

Nemyslím si, že ľudia chcú vidieť len krásne veci. Čo je na Radošinskom naivnom divadle „krásne“? A ľudia to baví. Nejde o vizuál, ale o pravdivosť.

Čo vás na našej kinematografii štvie najviac?

Že sa oveľa viac venujeme histórii nášho filmu ako jeho budúcnosti. Stále sa s hradosťou omieľajú televízne pondelky. Fajn, ale už nejaký spravme! Teraz sa napríklad pripravujú muzikály *Obchod na korze* a *Tisícročná včela*. To nevieme napísať nič zo súčasnosti? To žijeme skutočne takými prázdnyimi životmi, že niet témy? Stále si musíme pomáhať barličkami a vracat' sa k tomu, čo bolo kedysi úspešné?

Vo Viedni ste pred časom účinkovali v muzikáli *Rómeo a Júlia*, ktorý sa nedávno dostal aj na našu Novú scénu. Videli ste tú inscenáciu?

Nepoznám jej úroveň, ale vďaka Bohu aspoň za ten titul. Viac takých! Svojho času bola viedenská produkcia tejto inscenácie najlepšou v rámci krajín hovoriacich po nemecky. Pre mňa nezabudnuteľná skúsenosť. Raz nám povedali, že v hľadisku je Anna Netrebko s Rolandom Villazónom a že nás prídu cez prestávku pozrieť. V ten večer som spievala Dojku, ktorá má tesne pred pauzou svoju áriu. Keď ma Netrebko

Na seriál *Odsúdené*, v ktorom hrala väzenkyňu Evu Kolárovú, si stále spomínajú diváci nielen na Slovensku, ale aj v Česku. Popri seriáli *Panelák* ju na jeseň uvidíme aj v telenovele *Klan* nakrútcanej podľa chorvátskej predlohy.

Zuzana Mauréry (44)

16 filmov je v jej filmografii, medzi nimi *Collete*, *Ďakujem, dobre*, *Dobrá správa*, *Čierna ovca*. Nebo, peklo... zem, *Quartetto*, *Mftvola* musí zomrieť.

3 inscenácie má v divadle GUnaGU – *Nízkoťučný život*, *Veľká kiločka* na námestí Billa Gatesa, *Indahouse*.

4 muzikály má v repertoári v Mestskom divadle v Brne – *Mary Poppins*, *Očistec*, *Bedári*, *Čarodejnice* z *Eastwicku*.

9 rokov bola stálou členkou Radošinského naivného divadla.

te a dlhodobej práci. Máme talenty, ale nemá ich kto viesť, nemáme profesionálov, len nadšencov. Na Slovensku chýba človek, ktorý by muzikál ako žáner vedel obhájiť. Riaditeľ divadla v Brne Stanislav Moša sám píše muzikály, vie ich režírovať aj manažovať, je to človek na správnom mieste. Brno sa úrovňou blíži k Viedni. Môžu si tam dovoliť aj luxus neobsadiť hviezdu, na rozdiel od Prahy. Majú muzikálovú školu. S brnianskymi

V hre *69 vecí lepších ako sex* autorky a režisérky Evy Borušovičovej, ktorú uvádza bratislavské štúdio L+S, hrá šéfkou.

ským Mestským divadlom sme nedávno hosťovali v Prahe s predstavením *Mary Poppins*, na ktoré dostalo práva ako piate divadlo na svete. Mohla som vidieť, ako tam ľudia šaleli z úrovne toho, čo je v Brne na dennom poriadku.

Ako sa vám darí užiť na voľnej nohe? Lahké to nie je. V našom povolání sa väčšinou alebo beží, alebo leží. Našťastie aj hrám, aj spievam. Keby som robila len jedno, bolo by to ťažšie, podobne ako bez príležitostí v Brne a Prahe.

A čo tanec? Svojho času ste vyhrali tanečnú televíznu šou.

To bola iba taká zábavka, ale je pravda, že som pri baletnej tyči v puberte vyšúchala dosť batmanov. Tanec mám v sebe, pohyb mi od detstva prinášal rovnováhu a radosť. Choreografka Šárka Ondrišová mi raz povedala, že tancovať začala kvôli mne, boli sme totiž spolu v tanečnom krúžku. To bol veľký kompliment.

Čo vám dáva spolupráca s divadlom GUnaGU?

Jednak je v ňom herec v blízkom kontakte s divákom a jednak je Viliam Klimáček veľkorysý a tolerantný nielen v dochádzke na skúšky, ale aj v práci na jeho textoch, takže sa tam dá kadečo vymyslieť. Pre mňa je to taká dielňa. Zažila som tam večery, že by som zaplatila za to, že som mohla byť ich súčasťou.

V klasickom muzikáli *Les Misérables* (Bedári) stvárňuje Madame Thénardierovú. V Mestskom divadle v Brne okrem toho exceluje v úlohe Felicie v komédii *Čarodejnice z Eastwicku*. V muzikáli *Mary Poppins* hrá kráľovnú Viktóriu.

Muzikál Gérarda Presgurvica *Rómeo a Júlia*, v ktorom účinkovala vo Viedni, bol pre ňu nezabudnuteľnou skúsenosťou. Spievala nielen Montekovú, ale trúfla si aj na *Dojku*, hoci ide o sopránovú postavu.

V poslednom období ste účinkovali vo viacerých „ženských“ inscenáciách. Nízkočuchý život, Ženy prežijú!, 69 vecí lepších ako sex.

Áno, všetky sa krúčia okolo toho istého. V publiku sú samé ženy a my riešime vzťahy s mužmi. Dosť frustrujúce.

Vyplynulo z tých hier nejaké poučenie? Jasné! Napríklad, že chudnúť kvôli chlapovi je zbytočné, on si aj tak nájde tučnejšiu, že žena vydrží viac ako človek. Hlavne, že sú to komédie, aj keď podľa mňa o vážnych veciach. Keď tak pozerám na tú hŕstku mužov, čo sa ocitnú v publiku, zaujímalo by ma, ako to vidia oni.

Do akej miery vás ovplyvnilo vaše rodinné zázemie?

Rodičia boli spevácki profesionáli a opera či opereta vyžaduje veľkú disciplínu a rehoľu. Na jednej strane ma to odrádzalo, na druhej som nepoznala nič iné. Spoza dverí, kým mali hodiny spevu, sa na mňa niečo nalepilo. To je asi všetko. Ja ani veľmi neviem, čo robím, keď spievam. Tým som limitovaná, lebo sa neposúvam ďalej. Viem, že mám po rodičoch dar na spievanie, ale nevenujem sa mu dostatočne. Je to, samozrejme, aj o príležitostiach, ale aj o tom, že človek sa často ženie za trendmi a nevenuje sa tomu, čo má v sebe.

Spieva váš otec ešte?

Doma stále spieva, chodí od televízora ku klavíru a naopak. Je to jeho život. Divadel-

ný teoretik Jaro Blaho s ním v marci urobil matiné, ktoré pripravuje v SND so starými spevákmi. Otca sme síce od toho odhovárali, ale nakoniec to dopadlo čarovne. Na javisko vyšiel veľmi pomaly a dôstojne, publikum požiadalo, či si môže dať dole sako. Potom si dal noty na stojan. Zistil, že ich má naopak, celé ich musel obrátiť. Potom zistil, že na ne, tam, kde sú, nevidí, začal teda chodiť so stojanom po javisku a hľadať svetlo. Keď ho našiel, bol zas chrptom ku klaviristovi. Takže začalo sa to vtipne. V 78 rokoch však odspieval ťažkú áriu z opery *Andrea Chénier*, technicky absolútne bezpečne, bez stareckého tremola, s krásnou výškou na konci. Bola som z toho taká dojatá, že som vybehla na javisko a vybozkávala ho. Keď som sa vrátila do hľadiska celá uplakaná, mama sa ma len sucho opýtala, či mám nádchu. Mama je silný človek, my s otcom sme takí „plačkovia“. Uvedomila som si, že človek hľadá

Človek sa často ženie za trendmi a nevenuje sa tomu, čo má v sebe.

kade-tade nejaké múdra, ale má to často doma pod nosom, len na to zabúda. Starí ľudia už vedia, ale nikto sa ich nepýta.

Pred rokom ste si kúpili chalupu na Záhorí, ako vám vyhovuje chalupárčenie?

Rozhodla som sa tak aj kvôli rodičom, ktorí bývajú v centre Bratislavy, aby mali kam ísť na vzduch. Ako pre čisto mestského, kaviarenskeho tvora je pre mňa výzva zakúriť v kozube alebo ísť na bicykli kúpať sa do jazera. To ma možno čaká, lebo doteraz som ju len opravovala. Ale je tam úplné ticho. Vyzerá to, že si zvyknem.

Neprehodnocujete v takom tichu zmysel rušného divadelného života?

Ja už nič neprehodnocujem. Verím, že moja práca nejaký zmysel má. Snažím sa o to. A je aj pravda, že sa môj život viac-menej scvrkol na moju prácu. Nevieam, či pri vlaku s rodinou som len zastávka na znamenie a málo som mávala. Ale neriešim to, snažím sa žiť v prítomnosti. Momentálne sa veľmi dobre cítim v Česku. Na Slovensku napríklad neviem, ako mám doceliť, aby ma muž, ktorého poznám, pozdravil ako prvý. Začala som sa preto na každého už z diaľky usmievať, možno to pomôže. ■

TEXT: ZUZANA ULČIANSKA
FOTO: PETRA BOŠANSKÁ, CTIBOR BACHRATÝ,
MD BRNO, TV JOJ A ARCHÍV Z.M.